

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiarvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

169. Quandonam sit locus privationi beneficii ob delictum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](#)

Sectio I. Cap. III.

72

alii plures apud Garc. n. 23. Item Card. de Luca de benef. d. 74. n. 4. Argumento Extray. ambitiose. &c. constit. Sixti V. de habitu & tonsura &c. contra Lap. alleg. 78. ad 4 quest. teneat. i. requiri ad hoc sententiam declaratoriam privatio. si hinc inquam sequi videtur, quod is, qui titulum e. s. amisit ante sententiam, teneatur & illud ante sententiam relinquere proviso de illo. Garc. à 9. 23. Unde etiam is sit n. 35. Sicut tunc non admittendam sententiam contrarium de retingendo usque ad sententiam, ubi beneficium tanquam vacans per privationem ipso jure esset alteri collatum. Neque ex his infertur, quod Clericus dimittendam beneficium suum cogitat prodere crimen suum; praterquam enim, quod plures discidentes aliquantum à rigore hujus sententia velint, non esse obligationem dimittendi beneficium ante sententiam, nisi ubi illud notorium esset; prater hoc, inquam, non semper eisipso, quod quis beneficium depositum, se reum criminis declarat; praesertim cum diligenter curare possit, ut sibi denuo beneficium, quod factum tantum, non jure possidet, conferatur, & cum Papa vel Praefecto Camera apostolica convenire, ut licet sibi beneficium restiterit; mox etiam fructus, vel certam eorum partem, & confirmare denuo resignationem, vel permutationem factam à die patrati criminis. Azor. loc. cit.

Quæstio 168. An, quando beneficiatus ob crimen est privatus beneficio ipso jure, valeanti, que ratione publici munera & officii, quo fungitur, facit, v. g. dum qui crimen occultum admissit, ob quod ipso jure beneficium amittit, est parochus. & nihilominus absolvit penitentes: Canonicus, & eligit; Episcopus, & confert beneficia; an valida sint istae absolutiones, electiones, collationes?

Respondeo in omnium sententia ea valero. Azor. loc. cit. q. 4. Less. de Julit. l. 2. c. 29. n. 64. & 67. Ratio istius ultimata est, quia nisi talia essent valida, sequeretur inde in rep. & populo Christiano perturbatio & incommoda maxima; omnes enim tales electiones, presentationes, collationes, absolutiones, aliæ sententia tali facta deberent rescindi tanquam invalida. Ratio vero immediata & veluti à priori est, & quidem A. prima sententia, quod licet jus illud prius, quo illam jurisdictionem obtinebant, nempe titulum beneficii amiserit, habeat tamen adhuc jus possidendi & utendi eâ, donec per sententiam Judicis afferatur. Less. cit. n. 64. §. ex his sequitur: communis vero omnium quodad evitanda dicta incommoda, Ecclesia in hoc casu, nimimum quādū delictum occultum, vel certe quādū noui conflat, talem per legem esse privatum, ethi privatit titulo, in quo alias erunt fundabatur, non tamen adimat jurisdictionem, vel potestatem illam eligendi, conferendi &c. Azor. loc. cit. vel potius, ut Less. loc. cit. n. 65. §. notandum, ex Abb. Cajet. jus ipsum conferat tunc jurisdictionem extraordinariè ad singulos actus propter bonum commune. Item quod error communis justificat, & excusat, dummodo tamen beneficium tale alias legitimè seu auctoritate Superioris obtentum: quemadmodum & jus civile l. Barbarus. ff. de officiis. pretor. constitut. ut quidquid facit is, qui magistratus vel Judex communi populi errore censetur, cum revera non sit, pro rato & firmo habeatur, si ratione numeris & officiis, quo fungi videtur, id

fecerit. Azor. loc. cit. vide de his pluribus Less. loc. cit. dub. 8. per rotum.

Quæstio 169. In genere, quando nam sit locus privationi beneficij ob delictum?

Respondeo primò in genere: non esse locum huic privationi, seu non esse imponendum privationem beneficij, nisi in casibus in iure expressis. Garc. cit. c. 10. n. 20. citans plures. Gonz. gl. 15. n. 136. citans c. 15. qui de sent. excom. in 6. quietiam n. 138. subiungit, quod, quamvis contrarium dicant alii, ut Selv. p. 3. q. 3. n. 2. & 3. Rebuff. in pr. tit. de mod. amitt. benef. n. 61. per text. c. 5. satis provisum, dist. 56. id tamen intelligendum, si exprimatur a jure, alias non. Sic enim per latam sententiam super crimen non est quis privatus beneficio, nisi id fuerit expressum in sententia. Paris. l. 3. q. 16. n. 30. citans c. qualiter de accusat. Bald. in locum fratrem. c. quibus usq. indignis. Rebuff. in pr. tit. de mod. amitt. benef. n. 64. ag. dicens esse communem. Eadem ferè habet Tond. in q. benef. p. 1. c. 27. n. 23. ubi: quod, licet quis fuerit condemnatus ratione delicti, ex quo non venit privandus ipso jure, non carebit suo beneficio, nisi expresse in sententia pena privationis declarata fuerit; quia sententia est stricti: juris; & nihil continet, nisi quod in ea exprimitur. Siverò agatur de crimen, in quo pena privationis ipso jure irrogatur, sequitur privatio ex sola sententia condemnatoria delicti, quamvis in sententia nihil dictum de privatione: citat pro hoc Campanil. in divisione iuris. rubric. l. 23. n. 121. Hinc nulla condemnatio; quamvis sit ad perpetuos carceres, si extendit ad privationem beneficij, nisi exprimatur. Tond. loc. cit. Gonz. loc. cit. n. 137. citans Felin. in c. inquisitionis. n. 7. de accus. Mandos. de monitoriis. q. 16. n. 1. Ait tamen Garc. n. 3. quod, quia non omnia criminis comprehenduntur certa definitione, debet judex in his quæ similia sunt expressis, eandem regulam sequi, quia similibus ad similia procedendum est; citat pro hoc Abb. in c. as. si Clerici. de judic. n. 34. Dusen, de benef. l. 8. c. 6. n. 6. qui tamen dicunt, non debere judicem attendere multum ad Canones antiques; quia illi de facilis imponebant penam depositionis, hinc

2. Respondeo secundò: privationi huic locum non esse, nisi in magno crimen; Autores immediatè autem cit. Paris. l. 1. q. 15. n. 30. & l. 5. q. 6. n. 18. utrumque loco dicens esse communem, & l. 3. q. 16. n. 2. citans pro hoc c. inventum. 16. q. 7. c. sua de penis. & plurimos Autores; si quidem privatio & amissio beneficij in materia beneficiali dicitur importare penam gravissimam, & ordinariam. Card. de Luca. de benef. d. 35. n. 10. seu dicitur pena major, qua in jure ordinaria dicitur assimilata pena mortis in temporalibus; cum sit mors civilis. Card. de Luca. de benef. d. 75. n. 4.

Quæstio 170. Quando nam locum habeat privatio beneficij ipso jure?

Respondeo primò: nullum crimen, etiam privatione dignum, inducit hanc penam privationis ipso jure, nisi ita expresse sit in jure cauti. Pith. de concess. prob. n. 26. Garc. cit. c. 10. n. 5. citans Felin. in c. 2. de rescrip. n. 3. Rebuff. de pacifice. pos. n. 318. Coras. de benef. p. 3. c. 6. n. 12. Suar. de relig. 3. l. 4. c. 58. n. 4. Hojed. Henrig. Mand. & plurimos alios. Verumque hoc est, etiam si crimen sit atroc.

Lott.